

Laparoskopiskas virsnieru ķirurģijas 15 gadu pieredze

*Zane Višņevska^{1,2}, Artūrs Ozoliņš^{1,2},
Zenons Narbutis^{1,2}, Jānis Gardovskis^{1,2}*

¹ Rīgas Stradiņa universitāte, Ķirurģijas katedra, Latvija

² Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca,
Ķirurģijas klīnika, Latvija

Ievads. Virsnieru audzēju incidence ir 3–5%, un, uzlabojoties diagnostikas metodēm, tai ir tendence pieaugt. Mūsdienās ārstēšanas izvēles metode virsnieru audzēju gadījumā ir laparoskopiska adrenalectomija.

Darba mērķis. Pētījuma mērķis bija apkopot un izanalizēt datus par laparoskopisko virsnieru ķirurģiju pēdējo 15 gadu laikā.

Materiāls un metodes. Paula Stradiņa Klīniskās universitātes slimnīcas Ķirurģijas klīnikā pēdējo 15 gadu laikā laparoskopiski tikuši operēti 148 pacienti ar virsnieru audzējiem. Vidējais pacientu vecums bija 54 gadi. Indikācijas operācijai – hormonāli aktīvi audzēji, nefunkcionējoši virsnieru audzēji, kuru diametrs > 5 cm vai kuri dinamikā palielinās izmēros, solitāras metastāzes virsnierēs.

Simt četrdesmit divos (95%) gadījumos tika veikta laparoskopiska adrenalectomija (A), bet 7 (5%) gadījumos operācija tika konvertēta (B).

Rezultāti. Vidējais hospitalizācijas ilgums ir ievērojami samazinājies (no 13 dienām 1999. gadā līdz 5 dienām 2014. gadā). Abās grupās ir samazinājies arī vidējais operācijas ilgums – A grupā pat par pusi (no 146 minūtēm līdz 75 minūtēm). Pēdējos divos gados neviena operācija nav tikusi konvertēta. Konvertācijas iemesls visbiežāk bijusi asiņošana (4 gadījumi), citos gadījumos – liels veidojuma izmērs (2 gadījumi) un izmainīta anatomija (1 gadījums).

Secinājumi. Sakarā ar pieaugošo pieredzi laparoskopiskā operācijas tehnikā un pēcoperācijas perioda vadīšanā dinamikā mazinās operācijas un hospitalizācijas ilgums, kā arī retāk nepieciešams operāciju konvertēt. Nepieciešama arī rūpīga pacientu selekcija, izvēloties veikt operāciju laparoskopiskā tehnikā.